

Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa
6.Kbf.19/2017/6. szám

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2017. április hó 28. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A hivatali visszaélés büntette miatt **vádlott** ellen indított büntetőügyben a Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa 2017. január 6. napján kihirdetett KB.II.41/2015/6. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlott cselekményét folytatólagosan elkövetett hivatali visszaélés büntettének [Btk. 305. § c.) pont] minősíti.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s:

A Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa a 2017. január 6. napján kihirdetett Kb.II.41/2015/6. számú ítéletével **vádlottat** bűnösnek mondta ki a Btk. 305. § c) pontjába ütköző hivatali visszaélés büntettében, ezért 180 napi tétel, napi tételenként 1.500,- forint, összesen 270.000,- forint pénzbüntetésre ítélte. A pénzbüntetés meg nem fizetése esetére rendelkezett annak szabadságvesztésre történő átváltoztatására. Kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült 18.440,- forint büntügyi költség megfizetésére. Ellenben a vádlott ellen a Btk. 423. § (1) bekezdésébe ütköző információs rendszer megsértésének vétsége miatt indult büntetőeljárást megszüntette.

A tárgyaláson a katonai ügyész a kihirdetett ítéletet tudomásul vette. A vádlott és védője egyaránt felmentés érdekében jelentettek be fellebbezést.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.105/2017/1. számú átiratában arra tett indítványt, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg, mellőzze az eljárás megszüntetésére vonatkozó rendelkezést, egyebekben az ítéletet hagyja helyben. Álláspontja szerint tévedett az elsőfokú bíróság, amikor az információs rendszer megsértésének vétsége miatt vádelejtés folytán a büntetőeljárást megszüntette, mert megállapítható, hogy a katonai ügyész a vádirati tényállást és a jogi minősítést a végindítványában módosította akként, hogy a vádat 1 rb. hivatali visszaélés büntette miatt tartotta fenn. A határozathozatal idején tehát az információs rendszer megsértése már nem képezte a vád tárgyát, ezért e tekintetben a vád elejtése, illetve emiatt az eljárás megszüntetése szükségtelen volt. Utalt továbbá arra, hogy a vádlott javára nem azt kell értékelni, hogy hosszabb ideje áll büntetőeljárás hatálya alatt, hanem az időmúlást. A büntetlen előélet nem értékelhető a javára, mert a rendőr vádlott esetében alkalmazási feltétel volt. A ténybeli beismerés és a szolgálati viszony megszűnése viszont enyhítő körülmény.

A védő az ítélet tábla katonai tanácsánál előterjesztette fellebbezése részletes, írásbeli indokolását. Ebben elsődlegesen arra tett indítványt, hogy a másodfokú bíróság a Be. 352. § (1) bekezdés b) pontja alapján az eljárás során kétséget kizáróan meg nem cáfolt vádlotti védekezéssel egyezően az ítélettől eltérő tényállást állapítson meg, melynek lényege, hogy a vádlott bűnüldözési célból a megkárosított sértettek felkutatása érdekében hajtott végre lekérdezést. Ennek során a rá vonatkozó iratkezelési, dokumentálási feladatait nem hajtotta végre, ezzel azonban csak fegyelmi vétséget követett el. Viszont az eltérő tényállás alapján a Be. 6. § (3) bekezdés b) pontja alapján a vádlott felmentésének van helye. Másodsorban arra tett indítványt, hogy az ítélet tábla katonai tanácsa az elsőfokú ítéletet helyezze hatályon kívül a tényállás és az indoklás hiányosságaira tekintettel a Be. 376. § (1) bekezdése és a Be. 373. § (1) bekezdés III/a. pontja alapján. A megismételt eljárásra vonatkozóan kérte előírni a törvényszék részére a védelem által indítványozott **G.Cs.**, valamint az ügyész által indítványozott **P.T.** tanúkenti kihallgatását. A védelem beadványában kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság nem alkalmazta a büntetőeljárás törvénynek a kiemelt bűncselekményekre vonatkozó szabályait, pedig a vádtól eltérés lehetőségének megállapítása és a vádmódosítás ezt szükségessé tette volna. Utalt arra, hogy a Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa ítéletének tényállása a Be. 351. § (2) bekezdés b) pontja szerint hiányos, megalapozatlan, továbbá a törvényszék indokolási kötelezettségének sem tett eleget. Álláspontja szerint tévedett az elsőfokú bíróság, amikor bizonyítottan látta a kölcsönadás tényét, és a vádlott által végrehajtott lekérdezéseket a kölcsönadott pénz visszaszerzése érdekében végrehajtott cselekménynek értékelte. A védő a tényállás hiányosságát abban látta, hogy az elsőfokú bíróság nem határozta meg, hogy mi az a jogtalan előny, amelyet a vádlott megszerezni kívánt, vagy megszerzett a lekérdezések során. Nem állapítható meg, hogy a vádlott a lekérdezett adatokkal valamit kezdett volna, hogy azt felhasználta volna a pénz visszaszerzése érdekében. Ezen vádlotti magatartás hiánya pedig a hivatali visszaéléshez megkívánt jogellenes célzat hiányát támasztja alá.

A védő a nyilvános ülésen megtartott perbeszédében az írásbeli indokolásban írt mindkét irányú fellebbezését fenntartotta, azok indokaival együtt. Utalt arra, hogy a vádlott a megismert adatokat nem használta fel, csak **tanú1-el** beszélt, mivel náluk volt folyamatban az eljárás. **tanú1** azonban egyértelműen ellenérdekelt volt a vallomástétele során. Bár **P.T.** a vádlottnak is tartozott, de ez nem zárja ki a vádlotti védekezés megalapozottságát. A védő a beadványában írtak lényegét megismételte.

A vádlott az utolsó szó jogán úgy nyilatkozott, hogy nem követett el bűncselekményt és csatlakozott a védője által előadottakhoz.

A vádlotti és védői fellebbezések folytán a Fővárosi Ítélet tábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást a Be. 348. § (1) bekezdésében foglaltak alapján felülbírált. A Be. 348. § (2) bekezdésében foglaltakra figyelemmel azonban mellőzte az érdemi felülbírálatot az elsőfokú ítélet eljárást megszüntető rendelkezése tekintetében, figyelemmel arra, hogy azt fellebbezés nem támadta.

A hatályon kívül helyezésre és felmentésre irányuló vádlotti és védői fellebbezések nem alaposak.

A másodfokú katonai tanács a felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság eljárása során megszegte a Be. 278. § (1) bekezdésében írt rendelkezést, mert az ügy bíróságra érkezése és a kitűzésre történő intézkedés között több mint egy év eltelt. Megállapítható ugyanakkor, hogy ez nem

volt lényeges hatással az eljárás lefolytatására. A Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa tárgyalása során az egyéb eljárási szabályokat betartotta. Helyesen járt el az elsőfokú katonai tanács, amikor észlelte, hogy a vád tárgyává tett cselekmény eltérően, súlyosabban minősülhet, azt végzésében megállapította és az ügyet a bíróság tanácsa elé utalta a Be. 270. § (1) és a Be. 270/A. § (1) bekezdésében írtaknak megfelelően. A védő általánosságban hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság a kiemelt jelentőségű ügyek eljárási szabályait megsértette. Megállapítható ugyanakkor, hogy ebbe a körbe tartozó konkrét eljárási szabálysértés a katonai tanács részéről nem történt. A védelem biztosítva volt, az elsőfokú bíróság ugyan késedelmesen tűzte ki az ügyet, de a tárgyalás elnapolása során új tárgyalási napként három hónapon belüli időpontot jelölt meg.

A másodfokú ügyészi átiratban foglaltakhoz kapcsolódva megállapítható, hogy nem tévedett az elsőfokú bíróság és nem sértett eljárási szabályt, amikor az ügyészi vádelejtéshez kapcsolódóan megszüntető rendelkezést hozott. A tárgyalási jegyzőkönyvből megállapíthatóan 2017. január 6. napján megtartott perbeszédében a katonai ügyész a vádlottal szemben a vádat a Btk. 423. § (1) bekezdésébe ütköző információs rendszer megsértésének vétsége miatt a Be. 311. § (1) bekezdése alapján elejtette. Az egyébként 2017. január 9. napján kelt és január 10-én az elsőfokú bíróságra érkezett írásbeli végindítvány szintén a vádelejtés kifejezést, illetve annak jogszabályi hivatkozását tartalmazza. Nem tévedett tehát az elsőfokú katonai tanács, amikor az ügyészi vádelejtésre figyelemmel a Be. 332. § (1) bekezdés e) pontja alapján megszüntető rendelkezést hozott.

Az elsőfokú katonai tanács a tényállást részben mérlegelési jogkörében állapította meg. Ennek során a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a bizonyítékokat megfelelően értékelte és indokolási kötelezettségének is eleget tett. A vádlott a tárgyaláson teljes ténybeli beismerő vallomást tett, azonban úgy nyilatkozott, hogy nem érzi magát bűnösnek és védekezést terjesztett elő, mely szerint mintegy bűnüldözési érdekből tájékozódott **P.T.**ral kapcsolatban a rendőrségi informatikai rendszerekben. Előadása szerint maga is sértettje volt az illető személy egyik bűncselekményének. Tudomása volt arról, hogy **P.** nagyobb számú személlyel szemben követett el ugyanilyen típusú családi cselekményeket, és a közös fellépés, közös feljelentés érdekében kívánt információt szerezni. A vádlott a nyomozás során, a gyanúsítását követően szintén ténybeli beismerő vallomást tett. Nyilatkozata szerint nem érezte magát bűnösnek, azonban akkor semmiféle védekezést nem terjesztett elő. A nyomozás későbbi szakaszában írásbeli vallomást tett, mely szintén ténybeli beismerő vallomásnak tekintendő, azonban a vádlott nyomozási érdekre hivatkozott arra, hogy a **P.T.** ellen a ... Rendőrkapitányságon folyamatban lévő nyomozást kívánta segíteni. Ebben a vallomásában hivatkozott a korábban a Pestvidéki Nyomozó Ügyészségen tett vallomására, amelyben elmondta, hogy **P.** neki is tartozott 220.000,- forinttal. Nem tévedett az elsőfokú katonai tanács, amikor a tényállást a vádlott ténybeli beismerése, a tárgyaláson kihallgatott tanúk vallomásai, valamint a rendelkezésre álló okirati bizonyítékok alapján állapította meg. Az elsőfokú katonai tanács ítélete 3. oldal közepétől a 6. oldal alulról 3. bekezdéséig értékelte az általa megismert bizonyítékokat, és logikus, meggyőző magyarázatát adta annak, hogy miért nem a vádlott egyébként következtetlően előadott védekezését fogadta el a tényállás alapjául. A nyomozáskor gyanúsított ki hallgatása során ezt a védekezést nem terjesztette elő a terhelt, csupán homályosan utalt arra, hogy létezik olyan nyomozási, bűnügyi érdek, amelyre figyelemmel az általa végzett lekérdezések nem tekintendők jogellenesnek. A banki értesítő alapján tényszerűen megállapítható volt, hogy az adott időszakban a vádlott a számlájáról a vallomásában előadott 220.000,- forintot egy összegben levette. **P.T.**nak tehát tartozása állhatott fenn vele szemben. A vádlotti vallomások vizsgálata, a tárgyaláson tanúk kihallgatásával történő ellenőrzése során a védekezés megcáfolást nyert. A vádlott részéről az igen hosszú idő alatt történő többszöri lekérdezés kapcsán semmiféle jelentés, dokumentáció nem keletkezett arra vonatkozóan, hogy erre az információra miért volt szüksége. **tanú1** tanú - bár vallomása nem cáfolta és nem is támasztotta alá a vádlott védekezését -

határozott volt abban a tekintetben, hogy ha közöttük történt volna kapcsolatfelvétel bűnügyi érdekből, akkor arról vagy a vádlottnak kellett volna jelentést készítenie, vagy a tanúnak kellett volna a kapott információkat dokumentálnia, ilyen azonban nem történt.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú bíróság által rögzített tényállást a vádlott személyi körülményei körében, a rendelkezésre álló iratok alapján, a Be. 352. § (1) bekezdés a) pontjára figyelemmel annyiban egészíti ki, hogy: „A vádlottal szemben a Pestvidéki Nyomozó Ügyészség 2014. április 22-én kelt Nyom.146/2013. számú határozatával 3 rb. a Btk. 254. § (1) bekezdésébe ütköző vesztegetés büntette miatt a vádemelést 2016. szeptember 21. napjáig elhalasztotta.”

A Be. 351. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a másodfokú bíróság a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja, kivéve, ha az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, illetőleg a fellebbezésben új tényt állítottak, vagy új bizonyítékokra hivatkoztak és ennek alapján a másodfokú bíróság bizonyítási eljárást folytat le. Megállapítható, hogy a vádlott és védője fellebbezésükben új tényre, új bizonyítékokra nem hivatkoztak. Megállapítható ugyanakkor az is, hogy az elsőfokú katonai tanács a bizonyítási eljárás során a releváns bizonyítékokat megismerte, az általa megismert bizonyítékokból a logika szabályainak megfelelő következtetéseket vont le. A katonai tanács által rögzített és a másodfokú bíróság által kiegészített tényállás megalapozott, mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében írt hiányosságoktól ezért azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa felülbírálta alapjául elfogadta. Így a vádlottnak és védőjének a bizonyítékok újraértékelésére, a tényállás felülmérlegelésére és ezen keresztül a vádlott felmentésére irányuló fellebbezése eredményre nem vezethetett. A katonai tanács által rögzített megalapozott tényállásra figyelemmel a hatályon kívül helyezésre irányuló másodlagos fellebbezés sem vezethetett eredményre. A törvényszék katonai tanácsa ítélete indokolása 6. oldal 2. bekezdésében megfelelő indokát adta annak, hogy miért utasította el a védelemnek a bizonyítás kiegészítésére irányuló indítványait, hogy azok a már lefolytatott bizonyítási eljárás eredménye mellett, miért váltak szükségtelessé a tényállás megállapítása szempontjából.

Az irányadó tényállás alapján a katonai tanács okszerűen vont le következtetést a vádlott bűnösségére, és alapvetően helyes a cselekmény jogi minősítése is. A felülbírálat tárgyát képező cselekmény kapcsán a Központi Nyomozó Főügyészség Debreceni Regionális Osztálya a vádlottat a Btk. 423. § (1) bekezdésébe ütköző információs rendszer megsértésének vétségével vádolta. A törvényszék katonai tanácsa végzésében helytállóan állapította meg azt, hogy a vádlott cselekménye a vádtól eltérően a Btk. 305. § c) pontjába ütköző hivatali visszaélésként minősülhet. A lefolytatott bizonyítási eljárás adatai alapján a katonai ügyész perbeszédében a Btk. 305. § a) pontjába ütköző hivatali visszaélésben kérte a bűnösséget megállapítani.

A hivatali visszaélést az a hivatalos személy követi el, aki azért, hogy jogtalan hátrányt okozzon, vagy jogtalan előnyt szerezzen a) hivatali kötelességét megszegi; b) hivatali hatáskörét túllépi vagy a hivatali helyzetével egyébként visszaél. Nem kétséges, hogy a vádlott a tényállásban kifejtett magatartásaival megszegte a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 90. § (1) bekezdésében írt rendelkezést. Azonban a vádlotti elkövetési magatartás helyesen mégis a c) pont szerinti cselekményt valósította meg. A vádlottnak ugyanis felhatalmazása volt arra, tehát jogszerűen használhatta a történeti tényállásban említett rendőrségi informatikai rendszereket, azonban ezen jogosultságát nem a rendeltetésének megfelelően, tehát a konkrét munkájához kapcsolódó bűnüldözési érdekből gyakorolta, hanem azzal ellentétesen, magáncélból, a kölcsön adott pénz visszaszerzése, az ahhoz szükséges információ beszerzése érdekében fejtette ki. A vádlott a jogtalan előny szerzése érdekében tehát hivatali helyzetével visszaélt, ahogy ezt az elsőfokú katonai tanács

ítélete 6. oldal alulról 3. bekezdésében kifejtette. Megállapítható ugyanakkor, hogy a vádlott ugyanazon elhatározástól indítva, ugyanazon személy tekintetében rövid időközönként nagy számban töltött le jogellenesen adatokat. Ezért a másodfokú katonai tanács az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és a vádlott cselekményét a Btk. 305. § c) pontjába ütköző folytatólagosan elkövetett hivatali visszaélés büntettének minősítette, mivel a folytatólagosság Btk. 6. § (2) bekezdésében írt törvényi előfeltételei fennállnak.

A törvényszék katonai tanácsa ítélete 6. oldal utolsó és utolsó előtti bekezdésében sorolta fel a büntetés kiszabása során figyelembe vehető körülményeket. Az enyhítő körülmények köréből azonban mellőzni kellett a büntetlen előéletet, figyelemmel arra, hogy az elkövetés idején a vádlott hivatásos rendőrtiszt volt, és esetében a büntetlen előélet alkalmazási feltétel volt. Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a bekövetkezett igen jelentős időmúlásra, valamint a vádlott szolgálati viszonyának megszűnésére figyelemmel lehetőséget látott a Btk. 33. § (4) bekezdésében írt enyhítő rendelkezés alkalmazásával pénzbüntetés kiszabására. A pénzbüntetés napi tételeinek száma a cselekménnyel arányos, míg a napi tétel összege tükrözi a vádlott személyi, vagyoni és jövedelmi viszonyait.

A Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa ítéletének egyéb rendelkezései is törvényesek, ezért azokat a másodfokú katonai tanács - helyes indokai alapján - helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete a Be. 372. § (1) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2017. április 28.

. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok s.k. a tanács elnöke, Dr. Mészáros László hb. ezredes s.k. előadó bíró, Dr. Szabó Éva hb. alezredes s.k. bíró

A Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsának ítélete a rendelkező részben írt változtatással jogerős és végrehajtható.

Budapest, 2017. április 28.

. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok s.k.
a tanács elnöke